

**1 Kasım 2002
TS/BAS/02-98**

TÜSİAD: “2003 yılında ekonomik gelişmelere ilişkin temel risk faktörü dış konjonktürdür”

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD)’ın üç ayda bir yayınlanan ekonomik değerlendirme raporu Konjonktür’ün Ağustos-Ekim 2002 dönemini kapsayan 33.sayısı yayınlandı. “Bilinmezi Bilmek” başlığını taşıyan bu sayıda, seçim sürecinin ekonomi üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesinin yanı sıra, yılın üçüncü ayında yurtiçinde ve dünyada yaşanan ekonomik gelişmeler ve TÜSİAD’ın 2002 ve 2003 yılı üç aylık ve yıllık tahminleri yer almaktadır. Raporda yapılan değerlendirmede aşağıdaki görüşlere yer verildi:

“Ağustos ayı başında erken seçim kararının alınmasıyla piyasalarda yaşanan rahatlama, Mayıs ayı itibariyle finansal piyasalarda yaşanan çalkantıların temelinde siyasi belirsizliğin yattığını teyit etmiştir. Nitekim, seçimlerin ertelenmesi senaryolarına piyasaların verdiği tepkiler de bu görüşü destekler nitelikte olmuştur. Beklentiler açısından değerlendirildiğinde, erken seçimin olumlu karşılanması, uygulanan yapısal reformlar ve IMF destekli ekonomik programın çerçevesinin bozulamayacağına dair duyulan güveni yansıtmaktadır. Bu nedenle, temel ekonomik büyüklüklerde 2002 yılı için önemli bir kötüleşme beklenmemektedir. TÜSİAD, 2002 senesinde GSYİH’nın %5 artmasını, enflasyonun ise yıl sonu itibariyle TEFİ ve TÜFE’de sırasıyla %32.2 ve %31.2 olmasını beklemektedir.

2003 yılında oluşacak ekonomik performansın, büyük ölçüde dış gelişmelere bağlı olmasından dolayı makroekonomik senaryo değişik ihtimaller göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur. Önemli dış gelişmeler olarak, Kopenhag Zirvesi, Kıbrıs sorunu ve Irak operasyonu alınmıştır.

İyimser senaryoda, Kopenhag Zirvesi’nde müzakerelerin başlamasına yönelik somut bir gelişme kaydedileceği, önümüzdeki on iki ay içinde Kıbrıs konusunda tarafların anlaşabileceği bir çözüme ulaşılacağı ve Irak sorunun askeri müdahale yapılmaksızın çözüleceği varsayımları yapılmıştır. Kurulacak hükümet piyasalarda güven ortamını oluşturup faizlerin düşmesine yardımcı olurken, yaygın bir canlanma yaşanacağı öngörülmüştür. Bu senaryo altında, GSYİH büyümesinin %7’ye ulaşması, enflasyon hedeflemesine geçilmesiyle yıl sonunda TÜFE artışının %20’ye inmesi, reel faizler %8’e inerken TL’nin dolar karşısında reel bazda %6 değer kazanması beklenmektedir.

Kötümser senaryoda ise, Kopenhag Zirvesi’nden 2003 yılı içinde müzakerelerin başlamasına yönelik somut bir gelişme elde edilemeyeceği, Kıbrıs konusunda çözümsüzlüğün süreceği ve Irak’a yönelik uzun süre devam etmesi muhtemel bir operasyon yapılacağı öngörülmüştür. Kurulacak hükümet, bu olumsuz beklentilerin ışığında piyasalarda faiz oranlarını indirmekte başarılı olamayacak, merkez bankası zayıf

**TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
BASIN BÜROSU**

Meşrutiyet cad.No.74 Tepebaşı 80050 – İSTANBUL
Tel: (0212) 2495448 / 2491929 / 2515313 / 2490723 Fax: (0212) 2933783

parasal hedefleme uygulayacak, petrol fiyatları uzun süre 35\$ ortalamasında kalacaktır. Bu senaryo altında, GSYİH büyümesinin %2.5 olması, enflasyondaki düşüşün durarak 2003 sene sonunda ancak %30'a gerilemesi, reel faizlerin %20'ye çıkması ve TL'nin dolar karşısında reel bazda değerinin aynı kalması beklenmektedir.

2003 yılı baz senaryosunda ise, AB ve Kıbrıs konularının her ikisinde de şarta bağlı çözümlerin elde edileceği ve mali piyasalar ve ekonomik beklentiler üzerindeki etkinin bir şekilde nötr kalacağı öngörülmüştür. Irak operasyonun ise kısa süreli, hızlı ve Türkiye'nin mali kaybının bir şekilde telafi edilerek gerçekleştirileceği kurgulanmıştır. Bu durumda petrol fiyatları 22\$-28\$ bandını aşmayacak, yılın ikinci yarısına doğru enflasyon hedeflemesine geçilebilecek ve yılın ilk aylarında yaşanacak operasyonun ardından faiz oranları düşerek ekonomik canlanmayı destekleyecektir. Baz senaryoda, GSYİH büyümesinin %4.5 olması, yıl sonunda TÜFE artışının %25'e inmesi, reel faizlerin %13 olması, TL'nin dolar karşısında reel bazda %3 değer kazanması beklenmektedir.

Tüm senaryolarda faiz dışı fazlanın GSMH'ya oran olarak %5.5 olması beklenmektedir.

TÜSİAD Konjonktür'ün 33.sayısı www.tusiad.org adresinde yer almaktadır.

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ
BASIN BÜROSU

Meşrutiyet cad.No.74 Tepebaşı 80050 – İSTANBUL
Tel: (0212) 2495448 / 2491929 / 2515313 / 2490723 Fax: (0212) 2933783